

det briste mellem England og Rusland, ja, saa har de jo nu den Udvej gennem den dansk-russiske Traktat at flytte hele deres Bolschevikcentral herover. I dette Øjeblik, hvor der i hvert Fald er store Chancer for, ja, al mulig Udsigt til, at det brister mellem Rusland og England, som, til Trods for den er en Stormagt, ikke har kunnet formaa Bolschevikregimentet til at opfylde Overenskomsten paa den Maade, England anser for rigtig, saa at England som Følge deraf maa udvise de Herrer Bolschevikker, ser det altsaa ud, som om vi staaer med aabne Arme for at modtage dem. Dette er en udenrigspolitisk Situation, som det er ganske ejendommeligt at blive bragt i af en dansk Udenrigsminister. Jeg anser det nu imidlertid for min Pligt ogsaa fra Oppositionens Side at tage en Forvaring imod, at nogen her i den danske Rigsdag skulde mistænke den danske Regering, endsigesigte den for at ville indtage nogen som helst uvenlig Holdning overfor England; for alle os Danske er der ingen Tvivl om, at slikt vilde ligge ganske udenfor enhver dansk Regerings Hensigt. Men just derfor burde man have passet paa, at Kendsgerningerne ikke taler et andet Sprog. Og det, man da faktisk har for Øje, er, at lige i det Moment, da Bolschevikkerne er bange for at blive smidt ud af England, at det skal briste med den største Magt, de overhovedet har med at gøre, staaer vi parat til at modtage dem. Vi har altsaa lavet det saaledes, at det ser ud som, ikke er, men ser ud som en *Demonstration* mod England og en *Invitation* til Bolschevikkerne, og det er dog sikkert saa langt fra som muligt tilsigtet fra dansk Udenrigsstyres Side: det beror vel paa en vis, ja, hvad skal jeg bruge for et Udtryk, Kejtethed — da der er Tale om en *État*, hvor Hoftitler spiller saa stor en Rolle, maa jeg maaske tillade mig at bruge det finere Udtryk: en vis Mangel paa *savoir-faire*.

Men Sagen er egentlig værre endnu, og her kommer vi til Kærnepunktet, nemlig Traktatens Utilstrækkelighed. Paa *Papiret* ser denne Traktat særdeles godt ud, og hvis den var sluttet med et hvilket som helst andet Land, et Land, som stod paa vesteuropæisk Retsgrundlag, vilde der jo ikke være noget i Vejen, og saa vilde den stadige Henviisning til, at Russere her i Danmark skal behandles efter dansk Lov og Danske i Rusland efter russisk Lov, være ganske selvfølgelig og lige betryggende for den ene som for den anden. Men nu ved vi jo alle, at dansk Lov er

liberal overfor Udlændinge og giver dem fuld Sikkerhed for privat Ejendom, for Opfyldelse af Kontrakter, kort sagt i alle Henseender, hvor det kan være til Fordel for russiske Undersaatter, russisk Handel og russiske Interesser, hvorimod russiske Love efter det, som man kender til dem, synes at have en ganske anden Karakter netop i Kraft af, at Sovjetstaten staaer paa et helt andet Retsgrundlag og triumferende forkynder for hele Verden, at just dette Retsgrundlag er det, som man bør have, det vesteuropæiske er forældet og bør saa vidt muligt nedbrydes. Jeg kunde fristes til at spørge den højtærede Udenrigsminister, om han i det hele taget kender de russiske Love, det kunde være interessant at høre, om han bl. a. skulde kende en Lov, som tillader Autoriteterne at slette en Overenskomst, at erklære en Kontrakt ugyldig, naar den viser sig at være „ulønnende“ for den russiske Regering. Allerede efter hvad alle kan se, og selv den, der kun har beskæftiget sig flygtigt med russiske Forhold, maa vide, er russisk Lov noget, der kan skifte fra i Dag til i Morgen og altsaa er baseret paa en helt anden Retsopfattelse end vor, hvor det tidt er saaledes, at selv om man faar Kontrakt med Rusland og faar den godkendt af det øverste Raad, hvad der kun sker i meget faa, næsten kun i et forsvindende Antal Tilfælde, saa kan Kontrakten, naar den senere viser sig at være fordelagtig for danske, men ikke tilstrækkelig „lønnende“ for russiske Interesser, uden videre stryges, netop ifølge Loven! Det Spørgsmaal rejser sig da ganske naturligt: Er den danske Regering saa parat til at yde Skadeserstatning, naar en Kontrakt bliver annulleret, f. Eks. til en dansk Fabrikant, som har sat sig i Udgifter for at opfylde en Kontrakt, der altsaa endelig er blevet afsluttet med den russiske Regering? Her kommer vi nemlig til Sagens Kærne. Det er jo ikke saaledes, som hvis det drejede sig om et hvilket som helst andet Land, at naar man har faaet en Traktat, kan man spadserere ind i det fremmede Land, slaa sig ned der, foretage Erhvervsvirksomhed og ikke alene købe Varer, men ogsaa udføre dem. Her kan en Russer købe Varer og udføre dem med det samme, men det er jo slet ikke Tilfældet i Rusland, der er hele Udenrigshandelen lagt i Hænderne paa en Række Institutioner, som er en Mellemtung mellem, hvad vi vilde kalde for en *Trust* og et Regeringskontor, og navnlig er altsaa hele Importen — og dermed det, der